

at faa Reformen paa dette Omraade, saaledes som det er paapeget ved det foreliggende Lovforslag, skal ingen fortrøste sig til at tro, at der vil komme noget slynderligt ud af denne Sag. Vi have stillet vor Fortrøstning og vort Haab til, at den højtærede Finansminister, som har været meget virksom med at faa dette Lovforslag formet i den Stikelse, hvori det nu foreligger, ogsaa vilde gøre sig alvorlig Umage for, at dette Lovforslag gennemføres i det andet Ting. Derfor som vi skulle faa noget ud af denne Sag, er det ganske sikkert, at saa maa vor Fortrøstning og vort Haab herom bygges paa den højtærede Regering og særlig paa den højtærede Finansminister, og derfor vil jeg for mit personlige Vedkommende ikke undlade at udtale det Haab, at den højtærede Finansminister, naar denne Sag kommer til Forhandling i Landstinget, i Stedet for at gøre for mange Indvendinger mod og Rettelser i det foreliggende Lovforslag, vil anvende al sin Kraft og Indflydelse for at faa Lovforslaget gennemført i alt væsentligt i den Stikelse, hvori det nu foreligger. Den Reform, som vi her have haft til Forhandling, er, tror jeg, af den allerstørste Betydning, og dersom den højtærede Finansminister ikke i alt væsentligt kan stille sig paa det Standpunkt, hvorpaa vi her staa, tror jeg, at Gennemførelsen af denne store Reform vil mislykkes og for lang Tid gaa ud af Sagaen. Jeg vilde derfor sætte overordentlig Pris paa, om den højtærede Finansminister, inden Sagen afluttes her, kunde give os et bedre Ord end det, som vi nu hørte, og som egentlig var Kritik og ikke noget Ønske eller Haab eller Udtalelse om Vilje til at sætte alt ind paa at gennemføre Lovforslaget i det andet Ting. Jeg tror, at den Stemning, der gør sig gældende i saa Henseende, er paa sin Plads, og jeg tør godt sige, at ganske vist er den Tillid og den Fortrøstning, som man har i dette Ting til, at denne Regering kan gennemføre vigtige og store Reforme, ikke meget stærkt og levende, men at man dog ønsker, at Regeringens Stilling til dette Spørgsmaal og andre vigtige Sager, som have forladt dette Ting og nu hvile i Landstinget, maa være af den Bestaffenhed, at den kan give os en bedre Tillid og bedre Fortrøstning til de Reformkravs Gennemførelse, hvorpaa vi i dette Ting lægge saa overordentlig megen Vægt.

Wulff: Hvis jeg hørte rigtig, sagde den ærede Ordfører før, at det Resultat, som nu foreligger ved 3dje Behandling, ikkeegner sig til at vække Begejstring til nogen

Side. Deri er jeg enig med den ærede Ordfører, jeg er i hvert Fald ikke begejstret; men den ærede Ordfører udtalte en anden Ting, som jeg ikke er enig med ham i, nemlig Ønsket om, at Gennemførelsen af Reformen i den Stikelse, hvori den nu foreligger, maa komme til at staa som et lignende Mærkepunkt i vor Historie som Toldreformen af 1797; det er jeg ikke enig med ham i, fordi jeg mener, at den nævnte Toldreform var en Reform i Tidens Ånd, medens denne vilde være en Reform i modsat Retning, en Reform i Retning af svundne Idealer, og jeg ser ikke deri den rette Fremskridts-Ånd. Naar jeg for mit Vedkommende alligevel stemmer for denne Lov, vil jeg gerne anføre hvorfor. Det er jo saaledes, at denne Lov for en meget stor Del angaar de industridrivende her i Landet. Den angaar ganske vist ogsaa andre, for saa vidt den indeholder Finanzstødspositioner. Om dem har jeg allerede udtalt mig tidligere, idet jeg har udtalt, at jeg meget vel vilde kunne gaa endnu videre, end man er gaaet i Lovven; men for en meget stor Del drejer det sig i alt Fald om de industridrivendes Interesser. Det er jo ikke ubekendt, at disse Samsfundsclasser gennemgaaende finde, at de ville blive meget brøstholdne, hvis Loven gaar igennem i dens nuværende Stikelse. Deres Utilfredshed daterer sig fra de første Spirer, hvoraf Loven er fremgaaet. Det er jo saaledes, at hele det Princip, hvorpaa vi alle ere samlede her i denne Sal, er Selvtjyreprincippet, den Tanke, at enhver ikke blot har Ret til at tale med om sine egne Sager, men ogsaa bør have den nærmeste Ret dertil, fordi han har Forstand derpaa. Det er i Kraft heraf, man i Almindelighed plejer at optræde, idet man, naar vigtige Sager foreligger, hører vedkommende Samsfundsclassers Mening vedrørende de Lovforslag, som enten ville gaa ud over vedkommende eller komme dem til gode. Det er nu vel saaledes, at dette Lovforslag fra første Færd er fremgaaet af en Toldkommissionens Arbejde, men denne Kommission blev ikke nedsat paa en saadan Maade, som de industridrivende havde ønsket. Man havde et Forbillede f. Eks. i Næringslovskommissionen. Da det ogsaa her drejede sig om vigtige Ting for særlige Samsfundsclasser, nedsatte man en Kommission, som var sammensat af Handelsmænd, Haandværkere og industridrivende, og søjede til dem Repræsentanter for Kommunal- og Regeringsadministrationen. Følgen deraf blev, at det Resultat, der fremgik af denne Kommissions Arbejde, udtrykte de Krav og Ønsker, som bevægede sig i vedkommende